

28 § va-lagen

Det förhållandet att en kommun lämnat felaktig uppgift om att anläggningsavgiften för en viss fastighet skulle vara erlagd binder inte kommunen så att uppgiften hindrar dess skyldighet att ta ut taxeenlig avgift.

JK C AB (bolaget) ägde tidigare fastigheterna L 112:18 och 112:20, som ligger inom verksamhetsområdet för Nacka kommuns allmänna va-anläggning. Fastigheterna, som gränsar till varandra, är anslutna till kommunens va-anläggning såvitt avser ren- och spillvatten. L 112:18 uppgår till 894 m² och L 112:20 till 783 m². De båda fastigheterna bildades någon gång mellan år 1995 och 2002 genom att fastigheten L 1:550 delades och dessutom lades en del från en annan fastighet till. Fastigheterna ligger i ett gammalt fritidshusområde. Sedan bolaget uppfört ett enfamiljshus på vardera fastigheten har fastigheterna sålts. Kommunen har debiterat bolaget anläggningsavgifter för fastigheterna genom två fakturor daterade den 31 augusti 2004, en på 75 102 kr och den andra på 72 231 kr. Fakturorna är obetalda.

Bolaget yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att bolaget inte är skyldigt att betala debiterade anläggningsavgifter.

Kommunen bestred yrkandet.

Bolaget anförde till stöd för sitt yrkande i huvudsak följande. Avgifternas beräkning ifrågasätts inte i och för sig. Skälet till att avgiftsskyldigheten bestrids är hänförlig till att bolaget fått felaktiga uppgifter från Va-enheten i samband med att fastigheterna förvärvades. Inför förvärvet av fastigheterna L 112:18 och 112:20 kontaktades Va-enheten på Nacka kommun, som meddelade att anläggningsavgifterna redan var erlagda av tidigare ägare. Bolaget köpte därför fastigheterna, sökte bygglov och började bebygga dem. Först två månader efter att markarbetena påbörjats, informerades kommunens tjänsteman bolaget om att anläggningsavgifterna trots allt inte var betalade. Det är tveksamt om bolaget skulle ha förvärvat de ifrågavarande fastigheterna om det från början känt till att anläggningsavgifterna inte var betalda. För att verksamheten skall löna sig krävs en mycket noggrann kontroll av kostnaderna så att husen inte blir för dyra och därmed svårsålda. Bolaget anser att kommunen som arbetsgivare måste ta ansvar för de uppgifter som lämnas av kommunens tjänstemän. En muntlig överenskommelse gäller oavsett om en tjänsteman på kommunen har gjort en felaktig utredning och beklagar sitt misstag. Det är fullkomligt orimligt att man i en affärsrelation ändrar prisbilden på grund av ett misstag av en tjänsteman. Detta är orsaken till att bolaget motsätter sig att betala de ifrågavarande anläggningsavgifterna.

Kommunen anförde till stöd för sin inställning i huvudsak följande. Kommunen har debiterat bolaget anläggningsavgifter i enlighet med va-lagen och kommunens va-taxa. Det föreligger inte skäl för avgiftsbefrielse. Kommunen medger att fel uppgifter lämnats. När kommunens handläggare kontrollerade de två fastigheterna bolaget ville ha uppgift om, fick handläggaren upp informationen om stamfastigheten L 1:550. Handläggaren har då felaktigt uppgivit att

anläggningsavgiften skulle ha varit betald för den ena fastigheten. För det fall Va-nämnden skulle finna att det finns grund för avgiftsbefrielse anser kommunen att det i så fall endast skulle avse en anläggningsavgift.

Va-nämnden yttrade:

Enligt 9 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) är ägare av fastighet inom en sådan anläggnings verksamhetsområde skyldig att betala avgifter till anläggningens huvudman om fastigheten har behov av anordningar för ren- och spillvatten samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt. Avgiftsskyldigheten inträder när huvudmannen har upprättat förbindelsepunkt för fastighetens anslutning och underrättat fastighetsägaren om detta. Enligt 28 § va-lagen kan huvudman träffa avtal med fastighetsägare om sådan va-fråga som inte regleras i taxa eller av huvudmannen utfärdade allmänna bestämmelser för brukande av anläggningen. Av stadgandet följer motsättningsvis att huvudmannen inte kan träffa avtal med fastighetsägare om sådan va-fråga som regleras i taxan.

I målet är ostridigt att de ifrågavarande fastigheterna har behov av anslutningar för renvattenförsörjning och spillvattenavlopp. Bolaget har dock gjort gällande att avgiftsskyldighet inte skulle föreligga på grund av att en företrädare för kommunen uppgett att anläggningsavgift varit erlagd för båda fastigheterna. Kommunen har medgivit att felaktig uppgift lämnats om anläggningsavgiften för den ena fastigheten. Vilken exakt uppgift som lämnades bolaget vid förfrågan inför fastighetsförvärvet är således stridigt mellan parterna. Även om den felaktiga uppgiften kan ha uppfattats som en överenskommelse att ytterligare avgifter inte skulle komma att utgå med anledning av va-anslutningen, så kan en överenskommelse i strid med gällande taxa inte binda kommunen och hindra uttag av taxeenlig avgift. I princip kan huvudmannen inte i enskilda fall göra avsteg från en i offentligrättslig ordning beslutad va-taxa utan är tvärtom skyldig att uttaga avgifter i enlighet med taxan. Det går således inte att direkt jämföra ett avgiftsuttag av detta slag med en affärsuppgörelse på civilrättslig grund. När avgiftsskyldighet inträtt är kommunen oförhindrad att ta ut avgiften enligt den vid varje tidpunkt gällande va-taxan.

En annan sak är att kommunens agerande kan ha förorsakat skada för bolaget i något avseende som detta eventuellt kan vara berättigat till ersättning för. Sådan talan förs inte i detta mål. För att kunna prövas av Va-nämnden måste en skadeståndstalan dock grunda sig på va-förhållandet mellan parterna så att kommunen i det förhållandet skall kunna påstås ha brustit i sina skyldigheter gentemot bolaget. Ersättningstalan på annan grund t.ex. att kommunen varit försumlig i sin myndighetsutövning prövas enligt skadeståndslagens regler vid domstol.

På grund av det anförda och då någon annan invändning inte framförts mot kommunens avgiftsfordran kan bolaget inte undgå avgiftsskyldighet i enlighet med kommunens krav. Bolagets talan skall således lämnas utan bifall.

Beslut 2005-04-27 BVa 31

Mål nr Va 180/04